

جنبش پشتیبانی از تعلیم و تربیه با کیفیت در افغانستان

قطعه‌نامه کمپاین خوانش بزرگ
در حمایت از گسترش سواد آموزی در افغانستان
کابل 2 ثور 1388

نگاه کوتاه و گذرا به آمار بزرگسالان بیسواد دنیا، تکان دهنده و غیرقابل انتظار است. در حال حاضر حدود ده درصد از شهروندان جهان، از سواد برخوردار نمی باشند، براساس آمار انستیتوت احصاییه های یونسکو 774 میلیون بزرگسال در سراسر کره خاکی قادر به نوشتن و خواندن نیستند که از میان این شمار، 64 درصد آنان را زنان تشکیل می دهد. در این میان، افغانستان یکی از کشورهای است که شمار شهروندان بیسواد آن رقم خیلی تکان دهنده تری را تشکیل می دهد. براساس احصاییه های تخمینی، 11 میلیون انسان بالاتر از 15 سال در افغانستان قادر به خواندن و نوشتن نمی باشند. گزارش اهداف توسعه هزاره که از سوی دولت افغانستان در سال 2005 تهیه شده است، نشان می دهد که 90 درصد از زنان و 63 درصد از مردان روستایی افغانستان توانایی خواندن و نوشتن را ندارند.

هرچند عوامل متعددی در طی سال های متمادی باعث شده است تا شمار زیادی از شهروندان افغانستان از کسب سواد محروم بمانند، اما مساله خیلی تکان دهنده تری که با ملاحظه بی گذرا به اسناد بودجوی معارف آشکارا به نظر میرسد این است که دولت افغانستان و بالطبع وزارت معارف این کشور، حتی یک افغانی را برای مصرف در جهت باسواد سازی بزرگسالان در بودجه اصلی انکشافی سال ۱۳۸۷ اختصاص داده نتوانسته اند و مصرفی هم صورت نگرفته است.

این درحالی است که مجموعه مصارف یک روز ه در بخش نظامی را در سراسر کشور اگر بسیار دست گرفته محاسبه نماییم به آسانی به بیش از چهل ملیون دالر میرسد.

پس جواب این سوال را که خواهد داد که اولویت های بودجوی و تخصیص منابع به آنها روی چه اساس صورت میگیرد و عوامل تعیین کننده کدام ها اند.

متأسفانه بی توجهی دولت افغانستان و تمویل کنندگان جهانی سکتور آموزشی افغانستان به مساله با سواد سازی بزرگسالان در این کشور، از یک طرف نشانگر بی اهمیت جلوه دادن آن می باشد و از جانب دیگر به نظر می رسد که دولت افغانستان و همکاران بین المللی اش خطرات و آسیب های ناشی از گسترش و تداوم بیسوادی را دستکم گرفته اند.

قدر مسلم این است که گسترش و توسعه اقتصاد، فرهنگ، آزادی و دموکراسی ارتباط محکمی به سواد شهروندان دارد. وقتی اکثریت شهروندان یک کشور قادر به خواندن و نوشتن نباشند، توسعه اقتصادی، توسعه فرهنگی، گسترش آزادی و گسترش جامعه مدنی کاری است، دشوار و چالش آفرین، زیرا توسعه یک جامعه در هر عرصه ای نیازمند همراهی و آگاهی شهروندان آن جامعه است. بدین منظور جنبش پشتیبانی از تعلیم و تربیه با کیفیت در افغانستان توجه جدی دولت این کشور و تمویل کنندگان جهانی اش را به موارد آتی فرامی خواند:

- 1- ما خواستار افزایش بودیجه اصلی انکشافی در جهت ایجاد زیرساخت ها برای گسترش باسوادی برای تمام شهروندان افغانستان هستیم و از دولت افغانستان می خواهیم تا در همکاری با نهادهای جامعه مدنی و با استفاده از تجارب کشورهای دیگر در زمینه عمومیت بخشی سواد آموزی، این عرصه مهم را جدی بگیرد.
- 2- تمام شهروندان بیسواد افغانستان هم زنان و هم مردان حق دارند تا باسواد شوند، به این خاطر دولت افغانستان و وزارت معارف این کشور مسوول است تا زمینه های دسترسی همگانی را به تمام کسانی که علاقمند سواد آموزی در سراسر کشور اند، فراهم سازد.
- 3- ما اعتقاد داریم که باسواد سازی شهروندان افغانستان کمک بزرگی به ایجاد ثبات و توسعه افغانستان می کند، به این خاطر باید تمویل کنندگان جهانی افغانستان به جای تمرکز به سکتورهای غیرحیاتی، باید مساله سواد آموزی را در صدر آجندا های کاری خود قرار دهند.
- 4- در حالی که وزارت معارف افغانستان در بودیجه انکشافی خود خواستار بیشتر از پنج میلیون دالر برای عرصه سواد آموزی شده است و از این رقم تنها 29 درصد آن تمویل شده است، ما می خواهیم تا تمویل کنندگان جهانی مجموع رقم پیشنهادی وزارت معارف را در اختیار دولت افغانستان و یا موسسات غیرحکومتی این کشور قرار دهند تا آنها بتوانند در گسترش سواد آموزی برنامه های تدوین شده خود را عملی کنند.
- 5- جنبش پشتیبانی از تعلیم و تربیه با کیفیت در افغانستان اعتقاد دارد که بدون آموزش و تربیه آموزگاران مسلکی و بدون تدوین یک نصاب درسی با کیفیت برای عمومیت بخشی سواد، ممکن نیست که بتوان آمار بیسوادی را در افغانستان کاهش داد، به این منظور ما خواستار افزایش توجه به آموزش و تربیه آموزگاران مسلکی و تدوین یک نصاب درسی با کیفیت در جهت عمومی بخشی به سواد آموزی در افغانستان هستیم.

در اخیر جنبش پشتیبانی از تعلیم و تربیه با کیفیت در افغانستان از محترم کای آیده، فرستاده خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان و آقای شیگیرو آویاگی، رییس دفتر یونسکو در افغانستان می خواهد تا ایشان عضویت این جنبش را بدست آورند و به نمایندگی از این جنبش در مجامع و محافل بین المللی از اهداف این جنبش حمایت نموده و توجه و حمایت جامعه جهانی را به سکتور آموزشی افغانستان جلب نمایند.